

TIIMIAKATEMIA® TEAM COACH

SERTIFIOINTIOPAS

SISÄLLYS

1	Esipuhe	2
2	Tiimiakatemia® Team Coach -tason osaamisprofiili.....	3
3	Yhteenvedo Tiimiakatemia® Team Coach -sertifikaatin vaatimuksista	4
4	Tiimiakatemia® Team Coach -sertifikaatin osaamisalueet.....	5
4.1	O1: Ammatillinen kokemus tiimivalmentajana.....	5
4.2	O2: Valmennettu tiimi tai valmennuksen kohde	5
4.3	O3: Itsensä kehittäminen tiimivalmentajana	5
4.4	O4: Tiimivalmennusosaaminen.....	6
4.5	O5: Tiimin suorituksen valmentaminen	7
4.6	O6: Yksilövalmennusosaaminen	8
4.7	O7: Suunnittelu-, kehittämis- ja konsultointiosaaminen	8
4.8	O8: Tiimivalmentamisen teoriaosaaminen	9
4.9	O9: Verkostopääoma.....	9
4.10	O10: Eettisyys ja arvomaailma.....	10
5	Sertifioituminen	11
5.1	Kirjallinen sertifioituminen	11
5.2	Suullinen sertifioituminen - dialoginen sertifioituminen.....	12
5.3	Sertifiointimaksu	12
6	Sertifioinnin käyttö.....	13
6.1	Sertifiointinimikkeen muoto ja käyttö.....	13
6.2	Sertifiointikuvauksen käyttö	13
6.3	Julkinen sertifiointirekisteri.....	13
6.4	Sertifioinnin paikkaansa pitävyyden todistaminen kolmansille osapuolille	14
6.5	Sertifiointia osoittavat ansiomerkit	14
6.6	Sertifikaatin käytön kieltäminen erityistilanteissa ja erimielisyydet	14
Liitteet.....	.....	16
LIITE 1.	Tiimivalmentajan ammattiprofiili.....	16
LIITE 2.	Tiimiakatemian keskeisiä teorioita	17
LIITE 3.	Käsitteiden kielikäännökset suomi-englanti	18
LIITE 4.	Sertifiointiaineiston checklist: Tiimiakatemia® Team Coach.....	19
LIITE 5.	Tiimiakatemia® tiimivalmentajasertifikaattien vertailu.....	20

1 ESIPUHE

Tiimiakatemia® Team Coach -sertifikaatti on Tiimiakatemia® Menetelmää käyttävän tiimivalmentajan henkilökohtainen osaamissertifikaatti. Se todistaa, että hän hallitsee Menetelmän käytön perusteet niin teoriassa kuin käytännössä.

Sertifikaatin kriteerit täyttävä henkilö voi hankkia itselleen virallisen sertifikaatin. Hän voi työskennellä missä hyvänsä työympäristössä, joissa Tiimiakatemia® Menetelmää käytetään ja missä hän työskentelee tiimivalmentajana. Tällaisia ympäristöjä voivat olla esimerkiksi koulut, yritykset tai pitkäkestoiset projektit.

Elämän tärkeimmät asiat ovat mittaamisen ulkopuolella. Tämä pätee myös tiimivalmentajien sertifiointiin: tiimivalmennusosaamista on mahdotonta määritellä tarkasti numeroin tai kriteerein. Sertifikaatti on vain välähdys yksilön osaamisesta.

Tiimivalmentajan sertifiointijärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2014. Järjestelmä on kehittynyt vuosien varrella eteenpäin saamamme asiakaspalautteen ja käyttökokemusten myötä. Uusin vuoden 2017 lisäys järjestelmään on ”dialoginen sertifiointi”.

Tiimivalmentamisessa on taikaa.

Marraskuu 2017, Jyväskylä, Suomi

Johannes Partanen, Opetusneuvos

Tiimiakatemia® Menetelmän keksijä

Tiimiakatemia® sertifiointilautakunnan puheenjohtaja

Heikki Toivanen, TkT

Tiimiakatemia® Senior Team Coach

Tiimiakatemia® sertifiointilautakunnan jäsen

2 TIIMIAKATEMIA® TEAM COACH -TASON OSAAMISPROFIILI

Tiimiakatemia® Team Coach -taso on ensimmäisiä steppejä ottavan tiimivalmentajan taso. Sen omaavalla on perustason tiedot ja taidot tiimivalmentamisesta sekä Tiimiakatemia® menetelmän käytöstä.

Team Coach -tason sertifikaatin saaminen edellyttää Tiimimestari -ohjelman (tai vastaavan ohjelman) suorittamista sekä vähintään 1,5 vuotta kokemusta tiimivalmentajana toimimisesta.

Tiimivalmentajakokemuksen voi hankkia jo suoritettavan ohjelman aikana.

Tiimiakatemia® Team Coach sertifioitu

Henkilö osaa toimia perustason tiimivalmentajana. Hänellä on perustason tiedot ja taidot Tiimiakatemia® Menetelmän käytöstä tiimien rakentamisessa, valmentamisessa ja sparraamisessa;

henkilöllä on perustason tietotaito toimia ammattia harjoittavana tiimivalmentajana ohjelmissa, joissa käytetään Tiimiakatemia® Menetelmää;

henkilö on suorittanut sertifikaatin edellyttämän Tiimiakatemia® menetelmiä hyödyntävän valmennusohjelman, joka on täydentänyt hänen käytännön tietotaitoaan ja käytännön kokemustaan tiimivalmentamisesta; ja

henkilö on todentanut edellä mainitun osaamisen ja kokemuksen sertifioijille.

Liitteessä myös yleinen kuvaus tiimivalmentajan ammattiprofiilista.

3 YHTEENVETO TIIMI AKATEMIA® TEAM COACH - SERTIFIKAATIN VAATIMUKSISTA

#	Osaamisalue tai kriteeri	Vaatus
O1	Ammatillinen kokemus tiimivalmentajana	12 kuukautta tiimivalmentajakokemusta.
O2	Valmennettu tiimi tai valmennuksen kohde	Yksi tiimi tai lukuisia tiimejä riippuen toiminnan kentästä.
O3	Itsensä kehittäminen tiimivalmentajana	Perustason osaaminen: itsensä kehittämisen perusteet, itselle soveltuvien oppimistapojen käyttö ja tavoitteiden asettaminen oman osaamisen kehittämiseksi.
O4	Tiimivalmennusosaaminen	Perustason osaaminen: tiimin eri vaiheet ja oma rooli niissä, fasilitointi ja dialogi sekä oppimaan oppimisen edistäminen tiimissä. Osaa käyttää perustason Tiimiakatemia® oppimisen työkaluja. Perustason kokemus tiimin valmentamisesta.
O5	Tiimin suorituksen valmentaminen	Perustason osaaminen: lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteiden sparraaminen tiimille sekä tiimin johtoryhmän sparraus.
O6	Yksilövalmennusosaaminen	Perustason osaaminen: kokemusta vähintään 10 tiimiläisen yksilösparraamisesta.
O7	Suunnittelu-, kehittämis- ja konsultointiosaaminen	Perustason osaaminen: kokemusta valmennusten suunnittelusta ja kehittämisestä.
O8	Tiimivalmentamisen teoriaosaaminen	Perustason teoreettinen tietämys tiimivalmentamiseen liittyvistä aihealueista.
O9	Verkostopääoma	Omaa työtä tukeva lähiverkosto (kollegiaalinen verkosto).
O10	Eettisyys ja arvomaailma	Toimii johtavien ajatusten mukaisesti. Osaa toteuttaa johtavien ajatusten synnytyssprosessin.

4 TIIMIAKATEMIA® TEAM COACH -SERTIFIKAATIN OSAAMISALUEET

4.1 O1: AMMATILLINEN KOKEMUS TIIMIVALMENTAJANA

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioidulla on vähintään kaksitoista (12) kuukautta kokemusta tiimivalmentajana (tai yritysympäristöissä esimerkiksi ”sparraavana tiimiliiderinä”) työskentelystä. Työ on tehty joko täysipäiväisissä ohjelmissa ja tehtävissä tai muutoin tiimivalmentamisen ammattia harjoittaen. Työ on tehty hyödyntäen Tiimiakatemia® perusmenetelmiä ja -ideoita. Sertifioidulla on myös muuta työelämä- ja/tai projektityöskentelykokemusta.

Todistusaineisto: (1) Dokumentoitu palaute valmennetuilta tehdystä tiimivalmennustyöstä; (2) Vähintään yksi suositus Tiimiakatemia® Senior Team Coach -sertifioidulta tiimivalmentajalta pätevyydestä Tiimiakatemia® Team Coach sertifikaattiin; ja (3) muut työskentelyä kuvaavat olennaiset dokumentit.

4.2 O2: VALMENNETTU TIIMI TAI VALMENNUKSEN KOHDE

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioidun tiimivalmennustyön kohteena on ollut pitkäkestoisesti (toisin sanoen kyseessä ei ole ollut esimerkiksi väliaikainen projektitiimi) toiminut tiimi tai tiimejä. Tiimi(t) on voinut olla esimerkiksi työtiimi, opiskelijoista koostuva tiimia tai asiakkaista koostuva ryhmä valmennusohjelmissa.

Todistusaineisto: Lista valmennetuista henkilöistä olennaisine tietoineen sekä tiedot tiimin tai tiimien toiminnan kestosta.

4.3 O3: ITSENSÄ KEHITTÄMINEN TIIMIVALMENTAJANA

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu osaa laatia lyhyen (0,5 vuotta) ja pitkän tähtäimen (2-3 vuotta) henkilökohtaisia osaamisen kehittämissuunnitelmia (esim. oppimissopimuksia) ja toteuttaa niitä (elinikäinen oppiminen) .

Sertifioitu tietää eri tyyppisiä ammatillisen osaamisen kehittämisen keinoja ja menetelmiä. Hänellä on monipuolista kokemusta niiden käyttämisestä. Hän tiedostaa, millaiset keinot ja menetelmät soveltuvat hänelle itselleen.

Todistusaineisto: (1) Laaditut osaamisen kehittämissuunnitelmat (esim. oppimissopimukset); (2) Dokumentit, joiden avulla sertifioitu havainnollistaa tietonsa ammatillisen osaamisen kehittämisen keinoista sekä havainnollistaa, kuinka hän niitä on käyttänyt. Esimerkiksi kirjaesseeet, reflektiopaperit, kuvaukset käydyistä koulutuksista tai kuvaukset työssä oppimisen toteuttamisesta eri tyyppisissä työtehtävissä soveltuvat erinomaisesti tähän tarkoitukseen; (3) Kuvaus vertaisverkoston hyödyntämisestä oman osaamisen kehittämisestä.

4.4 O4: TIIMIVALMENNUSOSAAMINEN

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu osaa valmentaa pitkäkestoisesti toimivaa tiimiä.

Sertifioidulla on Tiimiakatemia® tiimivalmennusosaamisen perustason tiedot ja taidot. Hän hahmottaa tiimin elinkaarivaiheet ja osaa toimia eri tyypleillä ja rooleissa niiden mukaisesti (niin käytännössä kuin teoriassa).

Sertifioitu osaa fasilitoida ja tiimivalmentaa ryhmiä ja tiimejä. Hän osaa käyttää dialogista lähestymistapaa ja työmallia.

Sertifioitu osaa käyttää Tiimiakatemia® Menetelmään keskeisesti liittyviä perustason työkaluja omien valmennettaviensa kanssa. Niitä ovat esimerkiksi oppimissopimus, treenit ja treenipäiväkirja.

Sertifioitu osaa stimuloida ja tukea tiimin kehittymistä ja ongelmanratkaisua eri tyyppisten mallien, teorioiden ja ideoiden avulla (ns. alaan liittyvän substanssiosaamisen hyödyntäminen tiimivalmentajana). Hän saa tiimiläiset soveltamaan tätä teoriaa käytäntöön.

Sertifioitu osaa edistää tiimin oppimista ja ”oppimaan oppimista” eri menetelmien avulla. Hän saa tiimiläiset oppimaan itse ja yhdessä.

Sertifioidun käytännön kokemus tiimivalmentamisesta on perustasolla ja hänellä on selkeästi osoitettavaa kokemusta tiimivalmentajana toimimisesta.

Todistusaineisto: (1) Oma tiimivalmentajan filosofia (tai kuvaus), esimerkiksi ydinideat sisältävänä listana tai reflektiopaperi omasta tiimivalmennusnäkemyksestä; (2) Kuvaus tehdystä tiimivalmennustyöstä, esimerkiksi case-kuvauksena jossa on käsitelty tiimivalmentamista ja niiden soveltamiskokemuksia käytäntöön; ja (3) Kuvaus käytetyistä oppimisen työkaluista.

Tehdyn työn kuvaaminen perustuu tekoihin ja omakohtaiseen kokemukseen

Työn kuvauksen tulee olla laaja ja kuvata tosielämässä tapahtuneita asioita reflektoidusti. Laajamittaisia ”näin se meni vain teoriassa, näin ehkä voisi olla ja tätä joku muu on sanonut ja päätelty” -tyyppisiä abstrakteja ja tehdystä työstä irrallaan olevia ”olen ulkopuolinen tarkkailija” -kuvauksia tulee välttää.

4.5 O5: TIIMIN SUORITUKSEN VALMENTAMINEN

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu osaa tiimin suoritusten johtamisen perusteet. Hän osaa sparrata tiimiä asettamaan, saavuttamaan ja seuraamaan sille tärkeitä suoritustavoitteita (perustaso, sisältäen niin lyhyen kuin pitkän tähtäimen tavoitteet).

Sertifioitu osaa tukea tiimiä hyödyntämään eri tiimin jäsenten vahvuuksia ja tietoja sekä osaa sparrata tiimin johtoryhmää.

Huomioi tiimin lähtötaso!

Tavoitteiden määrä, suuruus ja laatu vaihtelevat tiimiläisten lähtökohtien mukaisesti. Esimerkiksi 20-vuotiaiden opiskelijoiden tavoitteiden sparraaminen on taatusti erilaista kuin kokeneen myyntitiimin tavoitteiden sparraaminen. Keskeistä on, että tavoitteiden sparraaminen on riittävän haastavaa huomioiden sparrattavien lähtötaso.

Todistusaineisto: Kuvaus asetetuista tavoitteista, mittareista ja lopputuloksesta. Myös havainnollistavat dokumentit siitä, kuinka tavoitteita asetettiin ja tavoiteltiin ovat erittäin toivottavia. Mikäli tiimi on asettanut itselleen vision, kuvaus visiopyrkimyksistä ja sen saavuttamisesta ovat käyttökelpoista aineistoa.

Tiimin kehittämisen ja sen suorituksen johtamisen erot

Tämä kriteeri (O5) on päällekkäinen aikaisemman kriteerin (O4) kanssa. Tämä kriteeri korostaa *suorituksen johtamista ja siihen liittyvää valmentamista* kun taas aikaisempi kriteeri kiinnittää enemmän huomiota isompaan johtamiskuvaan, arvomaailmaan, tiimin kulttuuriin ja yhdessä oppimiseen.

4.6 O6: YKSILÖVALMENNUSOSAAMINEN

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu osaa valmentaa tiimin jäseniä oppimaan, kehittymään ja aikaansaamaan suorituksia heidän henkilökohtaisten ja tiiminsä tavoitteiden mukaisesti. Hän osaa käyttää sparrauksen tukena tiimiläisten henkilökohtaisia oppimissuunnitelmia (itsejohdetun oppimisen sparraamisen perusteet).

Sertifioitu ymmärtää, kuinka yksilön kyvykkyksiä ja persoonaa yhdistetään tiimin yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Hänellä on perustason kokemus yksilöiden sparraamisesta ja kannustamisesta, esimerkiksi hyödyntämällä GROW -mallia (ns. Goals, Reality, Options, Wrap-Up -malli) tai käyttämällä kehityskeskusteluihin liittyvää avointa formaattia (esim. formaattia, jossa käydään läpi yksilön tavoitteet, suoritussmittarit ja kehittämissuunnitelmat).

Sertifioidun omakohtainen kokemus yksilövalmennuksesta koskee vähintään kymmentä henkilöä. Työ tulee olla prosessina toteutettua - toisin sanoen se ei ole ollut yksittäisluontoista, vaan suunnitelmallista ja pitkäkestoista.

Todistusaineisto: (1) Lista yksilövalmennetuista henkilöistä; (2) Esimerkkejä valmennettävien oppimissopimuksista tai muista yksilösparraukseen liittyvistä dokumenteista, esimerkiksi muistioista. Dokumenttien sisältämät henkilötiedot tulee olla salattu tai dokumentit on merkittävä merkinnällä ”Luottamuksellinen”. Lisäksi kunkin dokumentin käyttöön todistusaineistona on kysyttävä ko. henkilön lupa ja suostumus; (3) Kuvaus yksilösparraamisen toteuttamisesta, esimerkiksi aikataulu sparrauksesta tai prosessikuvaus sparraamisformaattista.

4.7 O7: SUUNNITTELU-, KEHITTÄMIS- JA KONSULTOINTIOSAAMINEN

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu osaa suunnitella ja toteuttaa valmennusprosesseja. Prosessit voivat olla esimerkiksi koulutusohjelmia, kursseja tai mentorointijaksoja riippuenertifioidun työnkuvasta ja hänen asiakkaidensa tarpeista. Kussakin prosessissa on ollut useita valmennuskertoja ja niissä on hyödynnetty Tiimiakatemia® Menetelmää.

Sertifioitu osaa konsultoida ja neuvoa muita tiimivalmentamisen ja tiimiyrittäjyyden perusasioiden osalta.

Sertifioitu osaa soveltaa Tiimiakatemia® Menetelmää omaan toimintaympäristöönsä.

Todistusaineisto: (1) Kuvaus toteutetuista valmennusprosesseista tai -prosesseista (esim. kaavio, koulutusaikataulu, suunnitelma tai formaali opetussuunnitelma); (2) Kuvaus tehdystä konsultoinnista tai neuvonnasta (esim. raportit, muistiinpanot, esittelymateriaalit tai omakohtainen reflektio); (3) Kehitettyjen

ja/tai sovellettujen mallien ja menetelmien kuvaukset sekä muut kehitystyöhön liittyvät keskeiset dokumentit.

4.8 O8: TIIMIVALMENTAMISEN TEORIAOSAAMINEN

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioidulla on perustason tietämys tiimivalmentamisesta, tiimiyrittäjyydestä, tiimijohtamisesta ja tiimitoiminnasta. Sertifioitu osaa soveltaa tätä tietämystä valmennustyössä vähintään yhdessä toimintaympäristössä.

Sertifioitu ymmärtää liitteessä kuvatut teoriat ja mallit perustasolla.

Todistusaineisto: (1) Lista luetuista kirjoista ja yhteenveto suoritetuista ”kirjapisteistä”, joita tulee olla vähintään 60; (2) Esimerkkejä kirjallisuudessa tai reflektiopapereista, joissa havainnollistetaan pohdintoja ja sovellutuksia tiimivalmentamiseen keskeisesti liittyvistä teorioista ja malleista.

Teoriat ja kirjapisteet

Liitteessä kuvatut teoriat ja mallit toimivat vain idealistana. Listaa ei tule ymmärtää kirjaimellisesti ja pedanttisesti, vaan ainoastaan ohjenuorana siitä, kuinka laaja sertifioidun tietämys teorioista ja malleista on.

Kirjapisteiden määrää ei tule ymmärtää täsmällisenä mittarina, vaan ainoastaan vähimmäistason ohjenuorana. Useilla Tiimiakatemia® Team Coach -tason haltijoilla saattaa olla valtava tietomäärä ja kokemuspohja niin omasta ammattialastaan kuin itse tiimivalmentamisesta. Mikään ei tietenkään estä sitä, että sertifioidulla olisi 100 tai 1000 kirjapistettä. Mitä enemmän kirjapisteitä on, sen parempi!

4.9 O9: VERKOSTOPÄÄOMA

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioidulla on vertaisista ja kollegoista koostuva verkosto.

Todistusaineisto: Kuvaus verkostosta. Myös kuvaukset verkoston hyödyntämisestä ja sen mukanaan tuomista opeista ovat erinomaista todistusaineistoa.

Huomioitavaa: Verkostolla tarkoitetaan tässä yhtedessä omien arkityökavereiden ulkopuolelle ulottuvaa verkostoa.

4.10 O10: EETTISYYS JA ARVOMAAILMA

Ydinidea ja kuvaus: Sertifioitu toimii Tiimiakatemia arvomaailman mukaisesti. Hän on osallistunut aktiivisesti oman toimintaympäristönsä Johtavien ajatusten vahvistamiseen ja uudistamiseen (“arvokeskusteluosaaminen”).

Sertifioitu osaa toteuttaa ”Johtavien ajatusten synnytyssprosessin” tiimivalmentajan roolissa omassa toimintaympäristössään. Hän osaa esimerkiksi esimerkiksi toimia valmentajana valmennettavalle tiimilleen tilanteessa, jossa tiimi sopii yhteisistä tavoitteista ja pelisäännöistä.

Todistusaineisto: (1) Valmennetulle tiimille laaditut johtavat ajatukset; (2) Arvomaailmaan käsittelevä reflektiopaperi tai ”Tiimivalmentajan karaktääri” -dokumentti.

5 SERTIFIOITUMINEN

Tiimiakatemia® Team Coach -sertifikaattiin voi sertifoitua kahdella eri tapaa: kirjallisesti tai suullisesti.

5.1 KIRJALLINEN SERTIFIOITUMINEN

Kirjallinen sertifiointuminen suoritetaan seuraavilla askelmerkeillä:

1. Katso Tiimiakatemia Globalin nettisivustoilta sinulle sopiva sertifiointisajankohta (sertifiointipäivä). Ilmoittaudu siihen sivustoilla olevien ohjeiden mukaan.
2. Toimita sertifikaattiasi koskeva kirjallinen materiaali sertifiointitoimikunnalle viimeistään sertifiointipäivän kuvauksessa ilmoitettuna ajankohtana, saat tähän ohjeet vielä sähköpostitse. Kuvaa aineistossa, mitä osaat ja kuinka täytät tässä sertifiointioppaassa kuvatut osaamisvaatimukset.
3. Sertifiointitoimikunta arvioi toimittamasi aineiston. Mikäli aineiston katsotaan todistavan osaamisesi sertifikaattiin, saat sähköpostitse kutsun sertifikaattien myöntämistilaisuuteen. Mikäli taas aineiston katsotaan olevan puutteellinen, saat toimikunnalta pyynnön toimittaa lisääaineistoa.
4. Osallistu sertifikaattien myöntämistilaisuuteen. Päivä voi olla esimerkiksi yhteinen päivä muiden tiimivalmentajien kanssa tai se voi olla todistustenjakotilaisuus. Käytänteet päivän järjestämisen osalta vaihtelevat, sillä tämä mahdollistaa mahdollisimman monipuolisten ja eri tyyppisten tilaisuuksien järjestämisen.
5. Saat sertifiointidiplomin ja rintamerkin joko myöntämistilaisuudessa tai postitse.

5.2 SUULLINEN SERTIFIOITUMINEN - DIALOGINEN SERTIFIOITUMINEN

Dialogisessa sertifiointissa tiimivalmennusosaaminen todistetaan sertifiointitoimikunnalle ja muille vertaisille suullisesti. Apuna käytetään myös kirjallista aineistoa. Askelmerkit dialogisessa sertifiointissa ovat:

1. Katso Tiimiakatemia Globalin nettisivustoilta sinulle sopiva sertifiointisajankohta (sertifiointipäivä). Ilmoittaudu siihen sivustoilla olevien ohjeiden mukaan.
2. Valmistaudu dialogiseen sertifiointipäivään keräämällä omaan osaamiseesi liittyvää aineistoa. Voit myös valmistella esityksen tiimivalmentajan työstäsi.
3. Osallistu dialogiseen sertifiointipäivään. Siellä osoitat osaamisesi niin sertifiointitoimikunnalle kuin muille päivään osallistuville muille tiimivalmentajille. Päivä sisältää osallistujien esitelmiä sekä dialogista keskustelua siitä, mitä kukakin on työssään tehnyt. Tarkoituksena on oppia toinen toiselta ja vaihtaa kokemuksia tiimivalmentamisesta.
4. Sertifiointitoimikunta antaa sinulle alustavan lausunnon jo dialogisessa sertifiointipäivässä. He kertovat, täytyykö osaamisnäyttöäsi vielä täydentää kirjallisesti vai onko näyttösi osaamisesta riittävä.
5. Mikäli sinulta pyydettiin dialogisessa sertifiointipäivässä lisätodistusaineistoa, toimita se sertifiointitoimikunnalle. Saat siitä palautetta. Mikäli taas dialoginen sertifiointisi katsottiin riittäväksi, ei sinun tarvitse toimittaa lisää aineistoa. Hyväksytyt suorituksen jälkeen saat sähköpostitse kutsun sertifikaattien myöntämistilaisuuteen.
6. Saat sertifiointidiplomin ja rintamerkin joko myöntämistilaisuudessa tai postitse.

5.3 SERTIFIOINTIMAKSU

Sertifiointin myöntäjä, Tiimiakatemia Global, perii sertifikaatin myöntämisestä sen Internet-sivuilla ilmoitetun hinnaston mukaisen maksun.

6 SERTIFIOINNIN KÄYTTÖ

6.1 SERTIFIOINTINIMIKKEEN MUOTO JA KÄYTTÖ

Sertifikaatin haltija voi käyttää sertifiointinimikettä omassa ammatillisessa viestinnässään, esimerkiksi käyntikorteissa tai ammattinimikkeen yhteydessä. Nimikettä tulee käyttää sen kokonaisessa, lyhentämättömässä, englanninkielisessä muodossaan Tiimiakatemia® -tavaramerkkiin liittyvän ® -merkin kanssa seuraavasti:

Tiimiakatemia® Team Coach

Sertifioitu voi liittää em. käsitteen eteen etuliitteen ”sertifioitu” valintojensa mukaisesti millä hyvänsä kielellä joka sopii käytön yhteyteen.

Jotta nimikkeen käyttö ei aiheuttaisi väärinkäsityksiä, sertifioidun on liitettävä nimikkeen käytön yhteyteen oma työorganisaationsa, jotta kolmannet osapuolet eivät luulisi hänen olevan ”Tiimiakatemia palveluksessa” tai ”Tiimiakatemia työntekijä” (ellei hän todellakin ole sellainen).

Käyttäessään nimikettä käyttäjä tunnustaa Tiimiakatemia® -tavaramerkin kuuluvan sen omistajille.

6.2 SERTIFIOINTIKUVAUKSEN KÄYTTÖ

Sertifioitu voi esittää kolmansille osapuolille tämän oppaan tai muun vastaavan aineiston, joka kuvaa kolmannelle osapuolelle sertifikaatin vaatimukset.

6.3 JULKINEN SERTIFIOINTIREKISTERI

Sertifikaatin myöntäjä ylläpitää Internet -sivustoillaan julkista rekisteriä sertifioiduista henkilöistä niiden tietojen perusteella, jotka sertifioitu on sertifioidulle toimittanut. Sertifioitu voi viitata omassa viestinnässään sertifikaatin myöntäjän nettisivustoille osoittaakseen, että hänellä on kyseinen sertifikaatti.

6.4 SERTIFIOINNIN PAIKKAANSA PITÄVYYDEN TODISTAMINEN KOLMANSILLE OSAPUOLILLE

Sertifioija todistaa sertifioidun pyynnöstä kolmansille osapuolille sertifioidun sertifikaatin voimassaolon. Todistamisesta aiheutuvat mahdolliset kustannukset ovat kohtuullisia (ns. toimistomaksu) ja ne ilmoitetaan etukäteen sertifioidulle.

6.5 SERTIFIOINTIA OSOITTAVAT ANSIOMERKIT

Sertifikaatin myöntäjä voi jakaa tai myydä sertifikaatin haltijoille ansiomerkkejä (esimerkiksi pinssejä tai kangasmerkkejä), jotka ilmaisevat, että henkilö on sertifioitu ko. henkilösertifikaattiin.

Ansiomerkkejä suositellaan käytettäväksi tilaisuuksissa, seminaareissa ja konferensseissa jotka liittyvät Tiimiakatemiaan tai muutoin edistävät tiimiyrittäjyyttä, tiimijohtamista, tiimioppimista, tiimivalmentamista, yhteisöllisyyttä ja oppivia organisaatioita myönteisessä hengessä. Muu ansiomerkin käyttö eri yhteyksissä ja tilaisuuksissa on sertifikaatin haltijan oman harkinnan mukaista.

Pronssia, hopeaa ja kultaa!

Sertifioituilla tiimivalmentajilla on omat pinssinsä! Pronssi on Team Coach -tasolle, hopea Senior -tasolle ja kulta Master -tasolle. Tunnusta väriä ja kannan sertifikaattipinssiä rintapielessä! Kysy pinseistä lisää Tiimiakatemia Globalilta!

6.6 SERTIFIKAATIN KÄYTÖN KIELTÄMINEN ERITYISTILANTEISSA JA ERIMIELISYYDET

Sertifikaatin myöntäjä varaa oikeuden kieltää sertifikaatin haltijaa käyttämästä sertifikaattia joko yksittäisissä tilanteissa ja yhteyksissä tai kokonaan.

Kielto toteutetaan kirjallisesti ja se astuu voimaan välittömästi.

Kiellon kohteena oleva sertifioitu voi vaatia sertifikaatin myöntäjää palauttamaan hänelle hänen maksamansa sertifiointimaksun suuruisen summan seuraavasti:

100 % sertifiointimaksun suuruudesta kun sertifiointimaksu on maksettu alle 365 päivän sisällä kiellon lähettämisestä;

50 % sertifiointimaksun suuruudesta kun sertifiointimaksu on maksettu 365-730 päivän sisällä kiellon lähettämisestä; ja

0 % sertifiointimaksun suuruudesta kun sertifiointimaksu on maksettu yli 730 päivän sisällä kiellon lähettämisestä.

Sertifikaatin myöntäjä voi käyttää kielto-oikeuttaan muun muassa tapauksissa, joissa yksilön sertifiointinimikkeen käyttö voi sertifikaatin myöntäjän näkemyksen mukaisesti vahingoittaa sertifikaatin, siihen liittyvän Tiimiakatemia® -tavaramerkin tai muiden sertifioidujen mainetta.

Sertifikaatin käyttöön tai sen käytön kieltämiseen liittyvät erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sovittelemalla. Mikäli sertifioitu ja sertifikaatin myöntäjä eivät pysty sopimaan erimielisyyksiä keskenään, ratkaistaan erimielisyyksiin liittyvät asiat Suomessa, Suomen lakia noudattaen sertifikaatin myöntäjän toimipistettä lähimpänä olevassa oikeudessa, alkaen käräjäoikeusasteesta.

LIITTEET

LIITE 1. TIIMIVALMENTAJAN AMMATTIPROFIILI

Tiimien valmentamisen asiantuntijoita

Tiimivalmentajat ovat tiimien valmentamisen asiantuntijoita. Heillä on tiedot, taidot, asenteet ja kokemukset valmentaa yksilöitä, tiimejä ja yhteisöjä työskentelemään ja oppimaan tiimeissä. Päämentelmänä he käyttävät Tiimiakatemia® Menetelmää.

Tiimivalmentamisen ammattilainen on valmentamisen ja kehittämisen erikoisosaaja. Hänellä on kyky rakentaa ja ohjata tiimejä niin työ- kuin oppimisympäristöissä. Tätä kykyä voidaan käyttää esimerkiksi tiimioppimista ja -toimintaa hyödyntävien oppimishjelmien ja -infrastruktuurien rakentamisessa. Lisäksi tiimivalmentaja toimii konsulttina ja neuvonantajina yksilöille, ryhmille ja tiimeille, jotka haluavat saada aikaan tuloksia yhdessä.

Tiimivalmentajan toimintaympäristö ja asiakkaat

Tiimivalmentaja voi olla konsultti, kouluttaja, fasilitaattori, organisaation sisäinen henkilöstöhallinnon asiantuntija, johtaja tai opetusalan ammattilainen. He työskentelevät mitä erilaisimmissa työtehtävissä kuten linjajohtajina, tiimiliidereinä, opettajina, kehittäjinä, freelance -konsultteina ja kolmannen sektorin johtajina. Tiimivalmentaja kuuluu tiimivalmentajien kansainväliseen verkostoon.

Tiimivalmentajan osaaminen ja asenteet

Tiimivalmentajan osaamisprofiili on monimuotoinen. Se sisältää tieto-taitoa muun muassa tiimien ja ryhmien fasilitoinnista, yksilöiden sparraamisesta, koulutussuunnittelusta ja yhteisöjen kehittämisestä. Jokaisella tiimivalmentajalla on oma erikoistumisalueensa (esimerkiksi markkinointi, myynti, tekniikka, terveydenhuolto, palvelumuotoilu tai sosiaalityö), jota hän käyttää tiimivalmennusosaamisen rinnalla.

Asenteiltaan tiimivalmentajat ovat seikkailuhenkisiä, kokeilevia ja muutoshaluisia. Heillä on usko yksilön kykyyn oppia uutta, ajatella itsenäisesti ja kasvaa ihmisenä osana innostavaa yhteisöä. Tiimivalmentajat arvostavat yrittäjähenkisyyttä, toimeen tarttumista, uteliaisuutta, ihmissuhteita ja intohimoa omaan ammattialaan. Heidän työnsä heijastelee tiimivalmentajan mystisiä periaatteita: mestaruuden tavoittelua, uuden synnyttämistä, hätkähdyttämistä, tiimioppimisen seikkailua sekä leikkejä ja elämyksiä.

LIITE 2. TIIMI AKATEMIAN KESKEISIÄ TEORIOITA

Sulkumerkinnät ovat **vain esimerkkejä** ko. teoriaan tai menetelmään liittyvistä kirjailijoista.

Merkintä ”eri tyyppiset” on viittaus johonkin tiettyyn laajempaan kokonaisuuteen.

Dialogi ja fasilitointi (Isaacs)

Kaverijohtaminen (Kouzes & Posner)

Tiimioppiminen (Senge & Isaacs)

Itsejohdettu oppiminen; self-managed learning (Cunningham)

Valmennusspektri (Downey)

Tiimin kehityskaari (Katzenbach & Smith)

Tekemällä oppiminen

Teorian soveltaminen käytäntöön

Tiedon luomisen malli (Nonaka & Takeuchi)

Rakettimalli (Partanen)

Johtavat ajatukset (Senge)

Käytäväperiaate

Tiedon synnyttämisen ympäristöt; tietoympäristöt (Sthåle & Laento)

Mielen mallit (Senge)

Eri tyyppiset markkinoinnin teorit, mallit ja ideat; erityisesti start-up -yrittäjyydessä hyödynnettävät

Eri tyyppiset yrittäjyyteen ja johtamiseen liittyvät lähestymis- tai tarkastelutavat; niin teorit kuin käytännön toimijoiden näkemykset

LIITE 3. KÄSITTEIDEN KIELIKÄÄNNÖKSET SUOMI-ENGLANTI

Ihmevalmentaja -ohjelma	The Wonder Coach program
Johtavat ajatukset	Leading Thoughts
Kirjapiste	Book Point
Lukuohjelma (teoriaohjelma)	Reading Program <i>or</i> Theory Program
O1: Ammatillinen kokemus tiimivalmentajana	C1: Team Coaching Experience
O10: Eettisyys ja arvomaailma	C10: Ethics and Values
O2: Valmennettu tiimi tai valmennuksen kohde	C2: Target of Team Coaching
O3: Itsensä kehittäminen tiimivalmentajana	C3: Self-Development as a Team Coach
O4: Tiimivalmennusosaaminen	C4: Team Coaching Competency
O5: Tiimin suorituksen valmentaminen	C5: Coaching Team Performance
O6: Yksilövalmennusosaaminen	C6: Individual Coaching Competency
O7: Suunnittelu-, kehittämis- ja konsultointiosaaminen	C7: Competency in Planning, Development and Consulting
O8: Tiimivalmentamisen teoriaosaaminen	C8: Competency in Team Coaching Theories
O9: Verkostopääoma	C9: Network Capital <i>or</i> Social Capital
Oppimissopimus	Learning Contract
Osaamisalue (O)	Competency (C) <i>or</i> Field of Competency
Osaamisnäyttö (suullinen tai kirjallinen)	Competency demonstration (oral or written)
Rakettimalli	The Rocket Model
Sertifiointilautakunta	Certification Board
Synnytys	Birth-Giving <i>or</i> Knowledge-Creation Session
Täpitys	Point(s) <i>or</i> Sticker(s) <i>or</i> Cardinal Score Board
Tiimimestari -ohjelma	Team Mastery program
Tiimiyrittäjä®	Teampreneur®
Treeni	Training Session

LIITE 4. SERTIFIOINTIAINEISTON CHECKLIST: TIIMIAKATEMIA® TEAM COACH

Käytä alla olevaa tarkistuslistaa laatiessasi omaa sertifiointiaineistoasi. Jos teet sertifiointin kirjallisesti, liitä mukaan enemmän aineistoa. Jos taas teet sen suullisesti, voit liittää aineistoon tiivistelmiä ja lyhennelmiä.

Alla oleva lista on vain suuntaa-antava. Sertifiointiaineiston laatiminen on vapaamuotoista. Tärkeintä on, että aineistoa lukevat henkilöt voivat ”kuulla” aineiston kautta tiimivalmennustarinasi.

#	Osaamisalue tai kriteeri	Esimerkkejä dokumenteista, jotka on hyvä liittää kirjalliseen sertifiointiaineistoon
O1	Ammatillinen kokemus tiimivalmentajana	Palaute valmennettavilta Suositus Tiimiakatemia® Senior Team Coachilta Muut työtä kuvaavat dokumentit
O2	Valmennettu tiimi tai valmennuksen kohde	Tiedot valmennetusta tiimistä tai tiimeistä
O3	Itsensä kehittäminen tiimivalmentajana	Oma oppimissopimus Kuvaus oman ammattitaidon kehittämisestä (esim. koulutukset ja menetelmät) Muutamia esimerkkejä omista reflektiopapereista tai kirjaesseistä Kuvaus tai case-tarina vertaisverkoston käytöstä
O4	Tiimivalmennusosaaminen	Tiimivalmentajan filosofia -paperi tai lista itselle tärkeistä tiimivalmentamisen periaatteista Kuvaus omasta työskentelystä tiimivalmentajana Kuvaus oppimisen työkalujen käytöstä omassa valmennustyössä
O5	Tiimin suorituksen valmentaminen	Kuvaus siitä, kuinka tiimiä sparrattiin tavoitteisiin ja suorituksiin Kuvaus tiimin mittareista Valmennetun tiimin visio, strategia tai muut tavoitteet
O6	Yksilövalmennusosaaminen	Kuvaus yksilövalmennetuista henkilöistä Esimerkkejä yksilövalmentamisen tuloksista Kuvaus yksilövalmentamisen prosessista tai mallista
O7	Suunnittelu-, kehittämis- ja konsultointiosaaminen	Lyhyt kuvaus (esim. ohjelmarunko) toteutetuista valmennuksista Kuvaus tehdystä konsultoinnista tai kehittämistyöstä Kuvaukset kehittämistyön aikana käyttöön otetuista menetelmistä, malleista, prosesseista, jne.
O8	Tiimivalmentamisen teoriaosaaminen	Lista luetuista kirjoista ja kirjapistemittarin tulos (väh. 60 pist.) Kuvaus siitä, kuinka kirjoista saatuja ideoita on sovellettu omassa työssä käytäntöön
O9	Verkostopääoma	Kuvaus omasta lähiverkostosta
O10	Eettisyys ja arvomaailma	Valmennetun tiimin johtavat ajatukset Omaa arvomaailmaa käsittelevä kuvaus (esim. oma valmentajafilosofia)

LIITE 5. TIIMI AKATEMIA® TIIMIVALMENTAJASERTIFIKAATTIEN VERTAILU

#	Osaamisalue tai kriteeri	Tiimiakatemia® Team Coach	Tiimiakatemia® Senior Team Coach
	<i>Osaaminen yleisesti</i>	<i>Perustaso</i>	<i>Kehittynyt taso</i>
O1	Ammatillinen kokemus tiimivalmentajana	12 kuukautta tiimivalmentajakokemusta.	3 vuotta tiimivalmentajakokemusta.
O2	Valmennettu tiimi tai valmennuksen kohde	Yksi tiimi tai lukuisia tiimejä riippuen toiminnan kentästä.	3 vuotta tiimivalmentajakokemusta.
O3	Itsensä kehittäminen tiimivalmentajana	Perustason osaaminen: itsensä kehittämisen perusteet, itselle soveltuvien oppimistapojen käyttö ja tavoitteiden asettaminen oman osaamisen kehittämiseksi.	Useita tiimejä eri toimintaympäristöistä. Mahdollisesti kokemusta kansainvälisestä toimintaympäristöstä.
O4	Tiimivalmennusosaaminen	Perustason osaaminen: tiimin eri vaiheet ja oma rooli niissä, fasilitointi ja dialogi sekä oppimaan oppimisen edistäminen tiimissä. Osaa käyttää perustason Tiimiakatemia® oppimisen työkaluja. Perustason kokemus tiimin valmentamisesta.	Kehittynyt osaamistaso itsensä johtamisessa, itselle soveltuvien oppimistapojen käytössä ja oman osaamisen tavoitteiden asettamisessa.
O5	Tiimin suorituksen valmentaminen	Perustason osaaminen: lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteiden sparraaminen tiimille sekä tiimin johtoryhmän sparraus.	Kehittyneen tason osaaminen: eri tyyppiset tiimit, eri tyyppiset toimintaympäristöt, tietoympäristöjen rakentaminen, uuden tiimivalmentajasukupolven valmentaminen. Osaa käyttää monipuolisesti Tiimiakatemia® oppimisen työkaluja. Kehittyneen tason kokemus useiden eri tiimien valmentamisesta.
O6	Yksilövalmennusosaaminen	Perustason osaaminen: kokemusta vähintään 10 tiimiläisen yksilösparraamisesta.	Kehittynyt osaamistaso: verkostojen johtaminen, uuden tiimivalmentajasukupolven johtaminen.
O7	Suunnittelu-, kehittämis- ja konsultointiosaaminen	Perustason osaaminen: kokemusta valmennusten suunnittelusta ja kehittämisestä.	Kehittynyt osaamistaso: uusien tiimivalmentajien sparraaminen, kokemusta eri tyyppisistä yksilövalmennuksista.
O8	Tiimivalmentamisen teoriaosaaminen	Perustason teoreettinen tietämys tiimivalmentamiseen liittyvistä aihealueista.	Kehittynyt osaamistaso: valmennukset eri ympäristöissä, menetelmien kehittäminen.
O9	Verkostopääoma	Omaa työtä tukeva lähiverkosto (kollegiaalinen verkosto).	Kehittynyt teoreettinen tietämys tiimivalmentamiseen liittyvistä aihealueista. Mahdollisesti keksinyt ja kehittänyt uusia malleja.
O10	Eettisyys ja arvomaailma	Toimii johtavien ajatusten mukaisesti. Osaa toteuttaa johtavien ajatusten synnytyssprosessin.	Laaja verkosto. Mahdollisesti kansainvälinen verkosto.

© 2017 Tiimiakatemia Global (Partus Oy), Suomi.

Tämän oppaan julkinen käyttö tai levitys sellaisenaan, osittain tai muunneltuna kaupallisessa tai ei-kaupallisessa on kielletty ilman Tiimiakatemia Globalin (Partus Oy) lupaa.

Tiimiakatemia Global (Partus Oy) valmentaa Suomessa ja kansainvälisesti opetusalan ja liike-elämän ammattilaisia tiimivalmentajiksi ja Tiimiakatemia® Menetelmän käyttäjiksi. Yritys konsultoi organisaatioita ja työyhteisöjä toimimaan tiimioppivina organisaatioina. Tiimiakatemia Globalilla on oma Tiimiakatemia® tiimivalmentajasertifiointijärjestelmä, jolla se todentaa henkilön pätevyyden Tiimiakatemia® Menetelmän hallitsevana tiimivalmentajana. Yrityksellä on oma Tiimiakatemia® -sertifikaatti, jolla se todentaa organisaation Tiimiakatemia® Menetelmän käyttöasteen.

Tiimiakatemia®, Team Academy®, Tiimimestari®, Team Mastery®, Mestarivalmentaja®, Tulisoihtu®, Tulisielut®, Sammon Takojat®, Tiimiyrittäjä®, Team Entrepreneur® ja Tiimiakatemia Learning Network® ovat Tiimiakatemia Globalin (Partus Oy) rekisteröimiä ja/tai hallinnoimia tavaramerkkejä. Niiden käyttö missään yhteydessä on sallittu vain Tiimiakatemia Globalin (Partus Oy) luvalla.

Tiimiakatemia Global (Partus Oy)

🌐 www.tiimiakatemia.com

